

УРЕДБА БР. 1999/20
УНМИК/УРЕД/1999/20
15. новембар 1999. године.

О УПРАВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА И БАНКАРСТВА КОСОВА

Специјани представник Генералног секретара,

На основу овлашћења датог Резолуцијом 1244 (1999) Савета безбедности од 10. јуна 1999. године,

С обзиром на Уредбу бр. 1999/1 од 25. јула 1999. године, о овлашћењима Привремене управе мисије Уједињених нација на Косову (УНМИК),

Ради јачања привреде Косова и стварања ефикасног банкарског система и система платног промета, оснива се Управа платног промета и банкарства Косова

Овим објављује следеће:

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

СТАТУС УПРАВЕ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА И БАНКАРСТВА КОСОВА

Управа платног промета и банкарства Косова (у даљем тексту "УППБК") је посебна јавна, правна јединица.

Члан 2

ДЕФИНИЦИЈЕ

Када се користе у овој Уредби, следећи термини имају одговарајућа значења:

"банка" значи правно лице задужено за уплате депонованих средстава на Косову и коришћење таквих фондова у целини или делимично за продужење кредита или инвестиција на рачун или ризик пословних лица.

"кредит" значи директно или индиректно ангажовање за исплату своте новца у замену за право на отплату те своте заједно с каматом и осталим дадзбинама у вези с њом, такође подразумева свако продужење рока исплате дуга, издавање гаранција за отплату дуга, као и свако ангажовање у циљу стицања права на отплату одређене своте новца; термин вкредит не подразумева банкарска депонована средства и куповину дужничких хартија од вредности на секундарном тржишту.

“дужничка хартија од вредности” значи сваки преносив инструмент задужења и сваки инструмент њему еквивалентан, у облику сертификата или уписа у књигу.

“финансијска установа” означава банку или друго правно лице које се бави пословима давања кредита или инвестирања за рачун и на ризик лица које је носилац пословања;

“смернице” означавају необавезујуће препоруке или политичке изјаве издате од УППБК ради информисања банака и осталих странака повезаних са радом УППБК;

“међународни рачуноводствени стандарди” означавају најновије међународне рачуноводствене стандарде које је издао Међународни комитет за рачуноводствене стандарде;

“наредба” означава обавезујућу директиву коју је издала УППБК у циљу извршења ове уредбе;

“реална провизија” означава провизију којом се плаћују директни и индиректни трошкови којима се излаже УППБК приликом пружања услуге или услуга за које се провизија наплаћује; и

“правило” означава обавезујуће упутство за све банке и финансијске установе које је УППБК издала ради извршења ове уредбе.

Члан 3

МОГУЋНОСТИ УППБК

3.1 УППБК има могућности да:

(а) склапа у уговоре; и

(б) за потребе свог пословања може стицати, поседовати и продавати имовину, покретну или непокретну.

3.2 УППБК може, у интересу Привремене управе мисије Уједињених нација на Косову (УНМИК), користити и управљати имовином Народне банке Косова, чија је дирекција у улици Маршала Тита у Приштини (сада позната као улица Мајке Терезе), и имовином Службе за платни промет Косова, чија је дирекција у Лењиновој улици у Приштини.

Члан 4

ОПШТА ОВЛАШЋЕЊА

4.1 УППБК ће употребити сва овлашћења која су му посебно одобрена овом уредбом и другим важећим законима, као и таква пратећа овлашћења која су рационално неопходна ради спровођења овако одобрених овлашћења.

4.2 УППБК ће имати оперативну и управну аутономију, осим ако није другачије предвиђено овом уредбом. Нико неће недозвољено утицати на било ког члана Управног одбора нити запосленог у УППБК у вршењу његових (њених) дужности, нити ће се мешати у активности УППБК.

Члан 5

ГЛАВНИ ЦИЉЕВИ

Главни циљеви УППБК су:

- (а) подстицање ефикасног и сигурног домаћег платног система; И
- (б) подстицање ликвидности, солвентности и ефикасног функционисања стабилног, тржишно заснованог банкарског система.

Члан 6

ПОСЕБНА ОВЛАШЋЕЊА

УППБК ће имати следећа посебна овлашћења:

- (а) да препоручује Специјалном представнику Генералног секретара широке политичке смернице из области своје надлежности, а под управом Заменика Специјалног представника за економску обнову и развој;
- (б) да формулише и реализује мере, врши надзор и регулише платни и обрачунски систем у трансакцијама са домаћом и страном валутом на Косову;
- (в) да поседује и ради са једним или више платних система ;
- (г) да делује као банкар Централне фискалне управе и да на његов захтев пружа финансијске савете;
- (д) да делује као финансијски агент Централне фискалне управе;
- (ђ) да држи улоге банака, Централне фискалне управе и осталих лица у страниој валути;
- (е) да обезбеди одговарајуће количине папирног и кованог новца ради обављања готовинских трансакција;

- (ж) да држи сефове ради безбедног чувања новчаних улога и осталих вредности;
- (з) да издаје дозволе, врши надзор и регулише рад банака;
- (и) да врши надзор и регулише мењачке послове; и
- (ј) да обавља редовну економску и монетарну анализу привреде Косова, објављује резултате и подноси предлоге и мере Привременој управи УН на Косову на основу те анализе.

Члан 7

САРАДЊА СА ПРИВРЕМЕНОМ ЦИВИЛНОМ УПРАВОМ

7.1 УППБК ће сарађивати са УНМИК-ом, Привременом управом УН на Косову и са њеним органима ради испуњења ових циљева.

7.2 УППБК ће, повремено на захтев Централне фискалне управе и осталих органа Привремене управе УН на Косову обезбедити опште информације које се тичу платног промета, банкарских и финансијских питања, а они ће с времена на време обезбеђивати потребне информације које УППБК може да тражи у вези са макроекономским и финансијским питањима.

Члан 8

ТЕХНИЧКА САРАДЊА

8.1 УППБК може учествовати на састанцима међународних савета и организација у вези техничких аспеката платних система, банкарског надзора и осталих питања која су у домену његове надлежности.

8.2 УППБК може да обезбеди банкарске и услуге плаћања у корист страних влада, страних банака, и страних монетарних органа, као и за потребе јавних међународних организација и осталих међународних установа.

Члан 9

ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ

УППБК ће у редовним временским размацама обавештавати јавност и Централни финансијски орган о својим анализама макроекономских и финансијских кретања на тржишту и давати релевантне статистичке податке.

Члан 10

СЛУЖБЕ УППБК

Дирекција УППБК ће бити у Приштини. УППБК може установити филијале, службе за везу, и оперативне службе у местима или земљама где сматра да је то потребно.

Члан 11

РАЧУНИ

11.1 УППБК може отворити рачуне у својим књигама само у корист Централне фискалне управе и осталих органа Привремене управе УН на Косову, банака које законски раде на Косову, иностраних банака, јавних међународних финансијских установа, и донаторских организација. УППБК не може отворити рачуне за физичка лица и предузећа.

11.2 Све обавезе по депозитним рачунима УППБК мораће да имају одговарајуће покриће у имовини, како је предвиђено у доле наведеном Члану 48.

ФИНАНСИЈСКЕ ОДРЕДБЕ

Члан 12

КАПИТАЛ

12.1 Одобрени капитал УППБК биће 5 милиона ДМ. После тога, капитал и рачуни Општих резерви биће једнаки пет посто од збирних износа кредитних салда свих рачуна који се воде у књигама УППБК-а за имаоце рачуна који су приказани на билансима УППБК на крају сваке финансијске године. Капитал се на основу тих рачуна може увећати, може бити одређен од стране УППБК и одобрен од Специјалног представника Генералног секретара. Капитал УППБК-а неће бити подложен потраживањима.

12.2 Не сме се вршити никакво смањење капитала, осим на основу уредбе објављене од стране Специјалног представника Генералног секретара.

12.3 Кад год:

- (а) на месечном незваничном билансу УППБК вредност његове активе падне испод збира његових обавеза и његовог чистог капитала (пасиве), или
- (б) чист профит УППБК за било коју финансијску годину не буде довољан да увећа капитал и рачуне Општих резерви УППБК-а до нивоа који износи 5% од збирног износа кредитних салда свих рачуна који се воде у књигама УППБК-а за имаоце рачуна који се налазе на билансним извештајима УППБК-а за крај дате финансијске године, Централна фискална управа ће, у року од месец дана од објављивања датог билансног извештаја, учинити све што је у његовој моћи у оквиру

расположивих средстава да на рачун УППБК - пренесе капитал у таквом износу или износима који ће бити довољни да се овај дефицит санира.

Члан 13

ОДРЕЂИВАЊЕ И РАСПОДЕЛА ПРИХОДА

13.1 За сваку финансијску годину чист профит или чист губитак УППБК-а израчунаваће се у складу са међународним обрачунским стандардима.

13.2 Чист приход ће се сваке године распоређивати на рачун Општих резерви док капитал и рачуни Општих резерви не буду једнаки 5% од збирног износа кредитних салда свих рачуна који се воде у књигама УППБК за имаоце рачуна који се налазе на билансном извештају УППБК на крају сваке финансијске године.

13.3 Сваки салдо чистог прихода преноси се на рачун Централне фискалне управе као приход буџета.

13.4 Ако постоји чист губитак он се ставља на терет рачуна Општих резерви или капитала, тим редоследом.

Члан 14

ГОДИШЊИ БУЏЕТ

Сви предложени материјални трошкови УППБК биће пријављени у годишњем буџету да би их одобрио Управни одбор, и у виду информације достављени Централном финансијском органу.

ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ

Члан 15

ОРГАНИЗАЦИЈА УППБК-А

УППБК ће имати Управни одбор, управу и особље.

Члан 16

УПРАВНИ ОДБОР

16.1 Управни одбор ће формулисати оперативну политику УППБК и надгледаће њено извршавање.

16.2 Особље УППБК ће најмање десет пута у току године Управном одбору подносити извештаје о спровођењу пословне политике, о здрављу финансијског система и о стању новца, капитала и тржишта новца, укључујући и

све догађаје који имају или за које се очекује да ће имати знатан утицај на управљање или рад УППБК, на спровођење његове политике или на финансијски систем или на горе наведена тржишта.

ЧЛАН 17

ОВЛАШЋЕЊА УПРАВНОГ ОДБОРА

Управни одбор имаће следећа овлашћења:

- (а) да одређује политику за извршавање овлашћења УППБК-а која су описана у члану 6 и да врши надзор њиховог извршавања од стране управе и особља;
- (б) да усвоји сва правила, наредбе и смернице које је издао УППБК;
- (ц) да одобри све извештаје и препоруке које УППБК даје Привременој управи УН на Косову;
- (д) да даје препоруке Специјалном представнику Генералног секретара у вези учешћа УППБК-а у техничким консултацијама са међународним организацијама;
- (е) да усваја прописе УППБК;
- (ф) да утврди организацију УППБК;
- (г) да одобри наименовање главног инспектора УППБК-а;
- (х) да успоставља и затвара филијале и агенције УППБК-а;
- (и) да утврди буџет УППБК-а и рокове и услове запошљавања особља, агената и кореспондената УППБК-а;
- (ј) да одреди обрачунску политику УППБК-а и да одобри периодичне и финансијске извештаје УППБК-а;
- (к) да одлучује о направљеном дугу у материјалним износима од стране УППБК-а и роковима и условима таквог дуга;
- (л) да утврди категорије имовине која ће бити погодна за инвестирање финансијских средстава УППБК-а;
- (м) да одобрава или одбија пријаве за добијање банкарских дозвола као и да укида банкарске дозволе.

Члан 18

САСТАВ УПРАВНОГ ОДБОРА

18.1 Управни одбор биће састављен од седам особа које је наименовао Специјални представник Генералног секретара: председавајућег, директора, заменика директора за надзор и прописе, заменика директора за плаћање, и три друге особе (од којих ће две бити постављене од стране УНМИК-а).

18.2 Чланови управног одбора морају бити особе признатог моралног интегритета и стручног искуства у финансијским и банкарским пословима.

18.3 Трајање мандата сваког члана управног одбора биће шест година. Чланови управног одбора могу бити поново наименовани у одбор.

Члан 19

НАДОКНАДА ЧЛАНОВИМА УПРАВНОГ ОДБОРА

Чланови управног одбора добијаће надокнаду од УППБК-а која ће бити слична оној коју примају лица на извршним или неизвршним положајима у надзорним или управним одборима, у великим комерцијалним банкама у региону.

Члан 20

НЕПОДОБНОСТ ЗА РАД У УПРАВНОМ ОДБОРУ

Ниједно лице не може бити члан Управног одбора док је он/она функционер или службеник у банци која ради преко својих филијала на Косову, или је пак власник пет или више посто права на камату банке.

Члан 21

ДИСКВАЛИФИКОВАЊЕ И РАЗРЕШАВАЊЕ ЧЛАНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА

21.1 Сваки члан Управног одбора биће разрешен чланства у одбору од стране самог одбора, или од стране Специјалног представника Генералног секретара, ако одбор не реагује, када:

- (а) он/она постане неподобан за рад у Управном одбору сходно Члану 20;
- (б) он/она буде осуђен због прекршаја који подразумева казну затвора без могућности новчане казне;
- (в) он/она буде дужник у поступку банкротства или несолвентности (стечаја);
- (г) он/она због свог недоличног понашања буде искључен или суспендован из службе од стране надлежног органа;

(д) већина чланова управног одбора сматра да је он/она био умешан у нелегалне активности или је озбиљно нарушио правила службе.

21.2 Поред одредаба у Члану 21.1, било који члан управног одбора може бити разрешен чланства у одбору од стране самог одобра, или Специјалног представника Генералног секретара, ако одбор не реагује, након налаза и препоруке већине чланова управног одбора да је дотични члан:

(а) неспособан да врши функције своје службе због слабости тела или ума која траје дуже од два месеца; или

(б) по мишљењу управног одбора без оправданог разлога био одсутан са три узастопна састанка.

Члан 22

ОСТАВКА

Чланови управног одбора могу да поднесу оставку тако што ће о томе писмено обавестити Специјалног представника Генералног секретара најмање месец дана раније.

Члан 23

УПРАЖЊЕНА МЕСТА У УПРАВНОМ ОДБОРУ

Свако упражњено место у управном одбору биће попуњено постављењем новог члана у складу са Чланом 18.

Члан 24

САСТАНЦИ УПРАВНОГ ОДБОРА

24.1 Састанке управног одбора водиће председавајући управног одбора, а у његовом/њеном одсуству, замениће га неки други члан управног одбора.

24.2 Управни одбор ће се састајати онолико често колико то посао УППБК-а захтева, али најмање једном месечно.

24.3 Састанке управног одбора сазива директор; такође, састанак се може сазвати и на писмени захтев два члана управног одбора.

24.4 Састанци управног одбора сазивају се саопштавањем времена, места и дневног реда састанка свим члановима управног одбора најмање пет дана пре датума предвиђеног за састанак; у ванредним околностима састанци се могу сазвати и са краћим роком обавештавања.

24.5 Сваки члан управног одбора има један глас. У случају нерешеног гласања одлучиће глас председавајућег.

24.6 Кворум за вођење послова на сваком састанку управног одбора састојаће се од пет чланова управног одбора.

24.7 Осим ако другачије није предвиђено овом Уредбом, одлуке Управног одбора усвајаће се простом већином присутних који гласају; Међутим, прописи УППБК-а могу да дозволе састанке и гласање путем телекомуникација, или у изузетним случајевима, провереним телексима или другим провереним електронским средствима комуницирања.

24.8 Не искључујући захтеве за кворум из Члана 24.6, ниједан чин нити поступак управног одбора не могу се поништити само због постојања једног или више упражњених места у управном одбору.

24.9 Сва дела која је неко лице као члан Управног одбора учинило у доброј намери сматраће се пуноважним, упркос томе што се касније могу открити неки недостаци у постављењу, подобности или квалификацијама дотичног члана за наименовање.

Члан 25

ПОСТУПЦИ НА САСТАНЦИМА УПРАВНОГ ОДБОРА

25.1 Рад на састанцима управног одбора биће поверљив. Управни одбор може одлучити да резултате својих разматрања о било којој ствари објави, а врло брзо ће објавити своје одлуке о питањима опште политике.

25.2 Записник са сваког састанка управног одбора потписаће председник или председавајући и секретар управног одбора.

25.3 Секретара Управног одбора поставља директор, бирајући између виших службеника из УППБК-а. Он је обавезан да присуствује свим састанцима Управног одбора, да чува документацију УППБК-а и врши остале функције које су описане у прописима УППБК-а. Секретар не може бити члан управног одбора.

Члан 26

ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ИМОВИНЕ ЧЛАНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА; ОБАВЕЗА ПОВЕРЕЊА.

26.1 Чланови Управног одбора имају обавезу да периодично пред Управним одбором у целости обелодане своју знатнију финансијску имовину (интересе) коју они или чланови њиховог домаћинства могу директно или индиректно да поседују; такво обелодањивање мора бити у складу са смерницама које је усвојио управни одбор.

26.2 Кад год се пред управним одбором изнесе неко питање у вези нечије имовине дотични члан мора да обелодани своју имовину на почетку расправе али неће ућествовати у расправи и доношењу одлука по том питању; међутим, његово/њено присуство ће се рачунати за потребе установљења кворума.

26.3 Чланови управног одбора и службеници УППБК-а имају обавезу поверења према УППБК и клијентима УППБК-а да интересе УППБК-а као и интересе клијената ставе испред својих сопствених новчаних интереса.

Члан 27

САСТАВ РУКОВОДСТВА УППБК-А

Руководство УППБК-а ће се састојати од директора, заменика директора за надзор и прописе банке и заменика директора за платне системе.

Члан 28

БУДУЋА СЛУЖБА

Бивши чланови управног одбора немају право да професионално раде у некој банци на Косову годину дана непосредно после свог одласка из УППБК-а.

Члан 29

РУКОВОДСТВО УППБК-А

29.1 Управни директор је главни извршни службеник УППБК-а који је надлежан за свакодневно пословање УППБК-а. Ако је управни директор одсутан, или је спречен да ради због неког другог разлога, његово место као главног извршног службеника УППБК-а заузеће заменик управног директора за надзор и прописе банке или, ако је и он одсутан онда његово место заузима заменик управног директора за платне системе.

29.2 Директор је одговоран управном одбору за извршавање његових одлука, као и за усмеравање и контролу руковођења и пословања УППБК-а.

29.3 Сва овлашћења која нису посебно резервисана за управни одбор преносе се на директора. У оквиру граница својих овлашћења директора има пуномоћ да предузме све мере за које сматра да су потребне или препоручљиве за управљање или пословање УППБК-а, укључујући ступање без ограничења у уговорне обавезе у име УППБК-а, постављање службеника, агената и кореспондената УППБК-а, и да генерално представља УППБК-а. Управни директор може, уз одобрење управног одбора да пренесе нека од својих овлашћења на друге службенике УППБК.

29.4 Заменик директора за надзор и прописе банке одговара за свој рад директору. Упркос Члану 17, заменик директора за надзор и прописе банке има овлашћења да спроводи мере, укључујући наредбе било којој банци о санационим мерама, тако што ће одредити стечајног управника или изрећи казнене мере које су предвиђене у овој уредби, или другим важећим законима или прописима који регулишу давање дозвола за рад, надзор и пословање банака.

29.5 Заменик управног директора за платне системе одговора управном директору.

Члан 30

ГЛАВНИ ИНСПЕКТОР УППБК-А

30.1 Главног инспектора УППБК-а поставља директор уз одобрење управног одбора. Главни инспектор мора имати квалификације које га чине подобним за рад у одбору.

30.2 Главни инспектор може да поднесе оставку на своју функцију писмено обавештавајући директора најмање два месеца раније. Главни инспектор биће разрешен функције само на основу одлуке Специјалног представника Генералног секретара или управног одбора која је поткрепљена са једним или више разлога за разрешење који су поменути у Члану 21.

30.3 Дужности главног инспектора обухватају :

- (а) оцену квалитета постојећег и предложеног система управљања и финансијске контроле;
- (б) проверу рада ових система као и поузданости и интегритета информација и остварених послова;
- (в) проверу адекватности контроле заштите имовине УППБК-а, када је то одређено, верификовање постојања имовине;
- (г) проверу сагласности са законима, уредбама, административним директивама, правилима, наредбама и политиком којима се УППБК руководи у свом раду;
- (д) вршење ревизија у циљу ефективног и ефикасног коришћења средстава УППБК-а и давања одговарајућих препорука руководству;
- (ђ) вршење специјалних ревизија када то руководство затражи као и повезивање са ревизорима УППБК-а.

Члан 31

ОСОБЉЕ УППБК

31.1 Особље УППБК-а не може да запошљава нико други осим УППБК-а, изузев ако управни одбор не одлучи другачије.

31.2 Управни одбор ће усвојити рокове и услове запошљавања у којима ће бити садржане одредбе које искључују сукоб интереса.

Члан 32

СЛУЖБЕНИЦИ, АГЕНТИ И КОРЕСПОНДЕНТИ УППБК-А

32.1 Управни директор поставља и окончава запошљавање службеника, агената и кореспондената УППБК-а у оквирима и у складу са општим роковима и условима запошљавања које је усвојио управни одбор.

32.2 Плате, хонорари, наднице и остале надокнаде или додаци које је исплатио УППБК не могу се обрачунавати везивањем за нето приход, нето профит, нити за остале приходе УППБК-а.

Члан 33

СУКОБ ИНТЕРЕСА

33.1 Руководство и главни инспектор ће посветити сву своју професионалну службу УППБК-у, и неће заузимати ниједну другу функцију нити положај, са или без надокнаде, осим у својству намештеника УППБК-а, као и у циљу повременог образовања или грађанског ангажовања.

33.2 Ниједан члан Управног одбора као и особље УППБК не смеју да примају никакве поклоне нити кредите ни у своју корист, нити у корист било које особе са којом су у породичним, пословним или финансијским односима, ако би то прихватање довело, или може да изгледа да би довело, до умањења непристрасне посвећености њиховим обавезама у УППБК-у.

Члан 34

ТАЈНОСТ

34.1 Ниједно лице које ради или је радило као члан управног одбора, особља, или као ревизор, агент или коресподент УППБК-а не сме, на начин који није одобрен овом уредбом, да омогући приступ, обелодани, или објави материјалне информације које нису за јавност, до којих је дошао приликом обављања својих дужности у УППБК-у, нити да користи такве информације, нити пак да дозволи да се такве информације употребе за личну корист.

34.2 Упркос Члану 34.1, ова лица могу да обелодане материјалне информације које нису за јавност ван УППБК-а, у складу са поступцима које је установио УППБК, али само ако је то:

- (а) у складу са израженом или прећутном сагласношћу лица на коју се таква информација односи;
- (б) обелодањивање у смислу обављања дужности према јавности, укључујући помоћ у спровођењу закона и по налогу суда или неког другог надлежног органа;
- (в) давање информација ревизорима УППБК-а;

- (г) давање информација надзорним органима финансијских установа и особљу јавних међународних финансијских институција ради вршења њихових службених дужности;
- (д) интерес самог УППБК-а да у правном поступку захтева обелодањивање.

ОДНОСИ СА ОРГАНИМА ПРИВРЕМЕНЕ УПРАВЕ УН НА КОСОВУ

Члан 35

БАНКАР, ФИНАНСИЈСКИ САВЕТНИК, ФИНАНСИЈСКИ АГЕНТ

35.1 УППБК ће деловати као банкар, финансијски саветник и финансијски агент Централног финансијског органа и осталих органа Привремене управе УН на Косову, међутим, с тим да ниједна пословна трансакција коју је извршио УППБК не може да служи да се одобри кредит или стицање користи било ког јавног органа нити било ког физичког или правног лица.

35.2 Дужност УППБК-а је да Привременој управи УН на Косову даје савете у вези са значајним финансијским и банкарским питањима која имају везе са циљевима УППБК-а или и иначе спадају у подручје његове надлежности.

35.3 Централни финансијски орган консултоваће УППБК о питањима припреме бюджета.

Члан 36

ДЕПОЗИТОР И БЛАГАЈНА

УППБК може да прима улоге, у било којој валути, од Привремене управе УН на Косову, Централне фискалне управе и осталих својих органа. Као депозитор, УППБК ће примати и исплаћивати новац и водити рачуне о томе, а пружаће и остале финансијске услуге у вези с тим. УППБК ће уз налоге за исплату са ових рачуна вршити исплату до граница уложених износа. УППБК ће исплаћивати и камату на такве улоге по тржишним стопама након одбијања реалне провизије за свој рад.

Члан 37

ФУНКЦИЈА ФИНАНСИЈСКЕ АГЕНЦИЈЕ

УППБК може, у таквим роковима и условима које ће договорити са Централном фискалном управом, деловати и као финансијски агент за рачун Централне фискалне управе и његових агенција и инструмената одређених од стране Привремене управе УН на Косову.

Члан 38

ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ ТРЕБА ДОСТАВИТИ УППБК-У

УППБК ће од Централне фискалне управе и осталих органа Привремене управе УН на Косову добијати све оне финансијске и економске информације и документацију које УППБК буде тражио ради обављања својих функција.

ОДНОСИ СА БАНКАМА И ФУНКЦИЈЕ ПЛАТНИХ СИСТЕМА

Члан 39

МОГУЋНОСТИ ЗА ПЛАЋАЊЕ, КЛИРИНГ И ПОРАВЊАЊЕ

УППБК може организовати, поседовати, опслуживати, надзирати и регулисати системе за платне налоге, клиринг и поравнање међубанкарских плаћања у валути коју УППБК одреди, било да је она законско средство плаћања или не, укључујући ту и плаћање чековима и осталим инструментима плаћања, и установиће такве поступке и издати таква правила и налоге, с тим у вези, за које сматра да ће бити одговарајући.

Члан 40

БАНКАРСКИ РАЧУНИ У КЊИГАМА УППБК-А

Свака банка која послује на Косову и која жели да учествује у систему за плаћање, клиринг, или поравнање, отвориће и водити рачун у књигама УППБК-а, под условима које УППБК буде одредио и дужна је да, на захтев УППБК-а, брзо достави оне податке о својим пословима и финансијском стању, које по правилу прописује УППБК.

Члан 41

ИНФОРМАЦИОНА МРЕЖА

УППБК може установити и одржавати информациону мрежу за пословање финансијског система на Косову.

Члан 42

НАДЗОР И РЕГУЛАТИВА РАДА БАНАКА

УППБК ће бити искључиво одговоран за давање дозвола за рад банкама на Косову као и за надзор и прописе, и имаће овлашћења:

- (а) да издаје таква правила, наредбе и смернице и да предузима друге мере, укључујући одузимање дозволе за рад банке и преузимање контроле над неликвидном банком уколико сматра да је то потребно или

препоручљиво у циљу извршавања својих овлашћења и одговорности по овој уредби и осталим важећим законима;

- (б) да врши инспекцију преко својих службеника или да за то ангажује друго стручно особље из било које друге банке, да прегледа књиге, списе, документа и рачуне са циљем да се утврди стање пословања дате банке и да ли се оно води у складу са овом Уредбом, правилима или наредбама, и осталим прописима закона који се примањује за давање дозвола за рад и надзор банака;
- (в) да захтева од директора, функционера, или службеника банке да УППБК-у достави тражене информације како би УППБК могао да изврши надзор и регулисање рада банке, и
- (г) Да свакој банци може да одреди санационе мере или казне које су предвиђене овом уредбом или правилима, наредбама или прописима важећег Закона за давање дозвола за рад и надзор банака уколико је било прекршаја од стране банке или од стране једног или више њених службеника или директора у смислу прекршаја одредби ове Уредбе или било ког правила, наредбе или прописа важећег Закона или директиве УППБК-а у складу с тим, или кршења било ког услова или ограничења у вези овлашћења или одобрења које је УППБК издао банци, или кршења било ког правила или наредбе које је издао УППБК.

Члан 43

РАЦИОНАЛНОСТ ПРАВИЛА И НАРЕДБЕ

43.1 Свака банка ће се сагласити са правилима и наредбама УППБК-а у вези својих билансних рачуна, ванбилансних обавеза и изјава о приходима и расходима имајући у виду односе између рачуна или ставки и забрана, ограничења или услове у вези одређених типова или облика кредита или инвестиција, или кредита или инвестиција које прелазе одређени износ, обвезнице са ношењем ризика или поклапањем доспелости активе и обавеза и ванбилансних ставки, или у вези отварања рачуна за страну валуту, трампу, или сличне опције, или приступа систему плаћања.

43.2 Банке које се баве сличним активностима и које имају упоредиво финансијско стање, подлежу сличним правилима и наредбама.

Члан 44

ДОСТАВЉАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА УППБК-У

44.1 Банке су дужне да УППБК-у достављају оне информације у вези свог пословања и финансијског стања, које УППБК захтева.

44.2 УППБК може објавити такве информације и податке у целини или једним делом у збирном облику за класе банака које су утврђене у складу са природом њиховог пословања.

ПРОПИСИ О МЕЊАЧКИМ ПОСЛОВИМА

Члан 45

МЕЊАЧНИЦЕ

УППБК има овлашћења да:

- (а) издаје правила и наредбе за регулисање мењачких трансакција између појединаца, нефинансијских предузећа, финансијских установа;
- (б) и агенција и органа Привремене управе УН на Косову;
- (в) Надзире и регулише рад мењачница, укључујући и банке;
- (г) Одређује границе деловања за рад мењачница, укључујући ту и банке;
и
- (д) Установи метод за утврђивање вредности једне валуте у односу на другу.

Члан 46

ИЗВЕШТАВАЊЕ О МЕЊАЧКИМ ТРАНСАКЦИЈАМА

Од овлашћених мењачница, укључујући ту и банке, може се захтевати да периодично достављају извештаје УППБК-у у вези свог пословања, укључујући њихова отворена места за размену стране валуте, на бази валута-према-валути; а УППБК ће прописивати какве формуларе за извештаје и коју пропратну документацију треба доставити.

Члан 47

МЕЊАЊЕ ВАЛУТА

УППБК може да:

- (а) купује, продаје или послује златним новцем, полугама или другим драгоценим металима;
- (б) купује, продаје или врши мењачке послове, користећи у ту сврху активу која је описана у члану 48; и
- (в) утврђује стопу по којој ће куповати, продавати или пословати страном валутом.

Члан 48

АКТИВА У СТРАНОЈ ВАЛУТИ

48.1 УППБК ће у свом билансу држати и водити активу која је именована у страниј валути и која се састоји од било које или од свих следећих актива:

- (а) злата;
- (б) стране валуте у виду новчаница и кованог новца који се чува на Косову или на банкарским рачунима у иностранству у страниј валути и у банкама чије су краткорочне обавезе рангиране у једну од две највише категорије од стране међународно признатих агенција за рангирање кредитне способности; и
- (в) Обвезница које су издате или гарантоване од стране држава или централних банака Европске Уније са роком доспећа од 180 дана које су именоване и плативе еуром.

48.2 Примарни циљ при избору активе стране валуте биће сигурност главнице и ликвидност. Сагласно овим циљевима таква актива ће се бирати ради постизања максималне зараде.

Члан 49

СПОРАЗУМИ О КЛИРИНГУ И ПЛАЋАЊУ

УППБК може да, било за свој сопствени рачун или за рачун и по налогу Централног финансијског органа, склапа споразуме о клирингу или плаћању, или било које друге уговоре са истим циљем са јавним и приватним централним институцијама за клиринг са седиштем у иностранству.

УПРАВЉАЊЕ ВАЛУТОМ

Члан 50

ЧУВАЊЕ ВАЛУТЕ

УППБК ће, за рачун финансијских институција и јавности уопште, на основу плаћања реалне провизије, обезбедити објекте и средства за чување новчаница и кованог новца у оној валути коју он буде одредио.

Члан 51

ИНВЕНТАР ВАЛУТНЕ РЕЗЕРВЕ

УППБК ће одредити инвентар валутне резерве у оној валути за коју сматра да ће бити одговарајућа ради поравнања домаћих и међународних трансакција да би се обезбедило редовно снабдевање новцем, чиме би се задовољили захтеви привреде Косова, и како би могао да наплати реалну провизију за те услуге.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОДИ, РЕВИЗИЈА И ИЗВЕШТАЈИ

Члан 52

ФИНАНСИЈСКА ГОДИНА УППБК-А

Финансијска година УППБК-а почиње првог дана јануара и завршава се последњег дана децембра.

Члан 53

РАЧУНОВОДСТВО

53.1 УППБК ће водити рачуне и списе у складу са међународним рачуноводственим стандардима а у њима ће приказати своје пословање и финансијско стање.

53.2 Финансијски изводи УППБК-а ће обухватати посебне рачуне за Општи резервни фонд; одредбе за лоша и сумњива потраживања, и умањивање активе.

Члан 54

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОДИ

УППБК ће припремити финансијске изводе за сваку финансијску годину. Они ће садржавати биланс, извод о профиту и губитку и друге одговарајуће изводе.

Члан 55

НЕЗАВИСНА РЕВИЗИЈА РАЧУНА УППБК-А

Ревизију рачуна, списка, и финансијских извода УППБК-а обављаће међународно признати независни ревизори које је препоручио Управни одбор а одобрио Специјални представник Генералног секретара. Специјални представник Генералног секретара може да разреши дужности независне ревизоре УППБК-а ако за то постоји добар разлог.

Члан 56

ПРЕНОС И ОБЈАВЉИВАЊЕ ИЗВОДА И ИЗВЕШТАЈА

56.1 УППБК ће у року од 4 месеца по завршетку сваке финансијске године Специјалном представнику Генералног Секретара доставити:

- (а) финансијске изводе оверене од стране независних спољних ревизора;
- (б) извештај о својим операцијама и пословима током те године; и

(в) извештај о стању привреде.

56.2 УППБК ће после задњег радног дана сваког календарског квартала што је пре могуће, а најкасније у року од 15 радних дана, припремити збирне финансијске изводе за дати квартал.

56.3 После њиховог комплетирања УППБК ће објавити финансијске изводе и извештаје који су описани у Члановима 56.1 и 56.2; УППБК може да објави и неке друге извештаје и студије о финансијским и економским питањима, ако то сматра потребним.

ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57

КОНСУЛАТАЦИЈЕ У ВЕЗИ СА ПРЕДЛОГОМ ПРОПИСА

УППБК ће бити консултован од Привремене управе УН на Косову о свим предлозима у вези питања која се тичу циљева пословања УППБК или су на неки други начин у подручју његове надлежности, пре него што буду коначно усвојени.

Члан 58

ПОВЛАСТИЧНО ПРАВО УППБК

58.1 УППБК ће имати неприкосновено повластично право да наплати свако од својих потраживања из било ког салда готовог новца и осталих актива које он води за свој рачун или за рачун дотичног дужника, било да посредно осигура своја потраживања, или у време када такво потраживање доспе за наплату

58.2 УППБК може употребити своје повластично право само чувањем салда готовог новца и продајом осталих актива по реалној цени и плаћањем из прихода од продаје по одбитку трошкова везаних за продају. Неће бити потребне судске одлуке за, нити ће се дозволити да конкурентска потраживања одлажу, извршење повластичног права УППБК-а у складу са одредбама овог члана. То чак не могу ни власничка потраживања нити остала раније стечена права, осим ако постоји јасан и убедљив доказ да је особље УППБК знало или се сматра да је требало да зна, у време када је актива дошла у посед УППБК, да та актива није припадала дотичном дужнику.

Члан 59

ЗАБРАЊЕНЕ АКТИВНОСТИ УППБК

59.1 Осим ако посебно није овлашћен овом Уредбом или неком будућом Уредбом, или административном директивом, УППБК не сме:

- (а) да одобрава никакве кредите, да чува улоге, нити да даје монетарне, односно финансијске поклоне;

- (б) да се ангажује у комерцијалним пословима, да купује акције било које корпорације или компаније, укључујући акције било које финансијске установе, нити да на неки други начин има власнички интерес у било ком финансијском, комерцијалном, пољопривредном, индустријском или неком другом предузетништву; нити
- (в) да стиче, куповином, најмом или на неки други начин било каква стварна права у или на некретнинама, осим када се сматра да је то неопходно и целисходно за обезбеђење просторија за вршење оперативних и управних послова, или за обезбеђење смештаја запослених, или сличних захтева који су нужни за обављање његових функција у складу са овом Уредбом.

59.2 Упркос било којој другој одредби у овој Уредби, УППБК може:

- (а) да даје зајмове или да поседује акције или да на неки други начин учествује у било којој организацији која је укључена у активности које су неопходне за правилно вршење функција и одговорности самог УППБК;
- (б) да обија, у циљу намирења својих потраживања, или камату или права која су поменута у Члану 59.1 (б); с тим да се тако стечених камата или права ослободи првом згодном приликом, или
- (в) да одобрава кредит било ком свом запосленом за такве намене, у таквим износима и са таквим роковима и условима које УППБК буде утврдио, с тим да рачуни главнице УППБК-а буду умањени за одговарајуће износе датих кредита.

Члан 60

САКУПЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА

60.1 УППБК ће сакупљати статистичке податке који су потребни за постизање његових циљева и извршење задатака и може се укључити у техничку сарадњу у том циљу и са надлежним органима изван Косова.

60.2 УППБК ће дефинисати који ће статистички подаци бити потребни и у којој форми ти подаци треба да се доставе УППБК-у, које особе треба да доставе те податке УППБК-у, и какав режим поверљивости ће се примењивати за статистичке податке достављене УППБК-у.

60.3 УППБК ће дати свој допринос усклађивању правила и праксе у вези сакупљања и дистрибуције статистичких података у домену своје надлежности.

Члан 61

ИМУНИТЕТ УППБК ОД ОПОРЕЗИВАЊА

УППБК, његова средства, имовина и приход као и његове операције и трансакције ослобађају се од свих пореза и дажбина на приход, имовину и добит од капитала.

Члан 62

ОВЛАШЋЕЊА УППБК У ДОНОШЕЊУ ПРОПИСА И ИНСПЕКЦИЈЕ

62.1 УППБК је овлаштен да издаје таква правила и наредбе или смернице да може да посећује просторије банака, да прегледава рачуне, књиге, документа и остале списе, и да предузима друге мере за које сматра ће деловати у складу са одредбама ове уредбе.

62.2 Сва правила, наредбе и смернице које је издао УППБК а које се односе на више од једне установе биће објављене и ступиће на снагу на дан објављивања, или неког другог дана који буде одређен у датој директиви или смерници. УППБК ће водити јавни регистар о таквим правилима, наредбама или смерницама.

62.3 Правила и наредбе УППБК-а биће коначне одреднице у административним поступцима.

Члан 63

СТАНДАРДИ ДОБРОГ УПРАВЉАЊА

63.1 УППБК ће користити овлашћења која су му поверена овом Уредбом правично и једнообразно и у складу са здравом управном праксом. УППБК ће се уздржати од коришћења било ког свог овлашћења ради остварења неког циља који није предвиђен тим овлашћењем, као и од неумереног коришћења овлашћења при остварењу циља предвиђеног тим овлашћењем.

63.2 Одлуке УППБК које су донете сходно овој Уредби треба да буду непристрасне и мотивисане само објективним и рационалним обзирима. Оне ће се извршавати поштено и одмерено.

Члан 64

РАЧУНИ ПОД НАДЗОРОМ

УППБК је овлашћен да отвара и води у својим књигама и рачунима активу и пасиву које ће бити издвајене од осталих актива и пасива УППБК. Актива сваког од ових рачуна биће на располагању само да се измире обавезе тог рачуна и ниједна друга актива УППБК-а не може се користити за намирење потраживања таквог рачуна.

Члан 65

ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА

УППБК ће примењивати недискриминациону политику запошљавања особља тако да обезбеди да састав УППБК одражава мултиетнички карактер заједница на Косову.

Члан 66

СУДСКИ ПРЕГЛЕД

У сваком судском или арбитражном поступку који проистекне или је у вези са овом Уредбом против УППБК, или против функционера, службеника, или агената УППБК-а:

- (а) једино питање пред судом или арбитражним судом приликом утврђивања да ли је окривљени поступио незаконито биће да ли је окривљени поступао на самовољан или каприциозан начин у светлу чињеница и закона или правила, наредби или смерница с тим у вези;
- (б) администратор, службеник или агент УППБК-а неће бити одговорни за штете, или иначе одговорни за дела или пропусте који су извршени при обављању дужности и одговорности, осим ако су та дела или пропусти извршени намерно погрешним понашањем; и мере које су овде поменуте наставиће се без ограничења током периода подношења жалбе и било које наредне жалбе или другог судског поступка у вези са жалбом.

Члан 67

ТУМАЧЕЊЕ

67.1 Наслови у овој Уредби употребљени су само због погодности упућивања на поједине делове Уредбе и не чине део, нити су планирани да одређују, ограничавају или помажу тумачење било ког термина и одредбе с тим у вези.

67.2 Термини који су употребљени за повезивање или одвајање у овој Уредби, могу се читати и обрнутим редом кад год је промена неопходна да се истакне очигледна намера дате одредбе.

67.3 Речи које су наведене у једнини у овој уредби могу се тумачити и у множини и обратно кад год је промена неопходна да се истакне очигледна намера дате одредбе.

Члан 68

ПРИМЕНА

Специјални представник Генералног секретара има овлашћења да издаје административне директиве и наредбе у вези са применом ове Уредбе.

Члан 69

УТИЦАЈ НА ПРЕТХОДНЕ СТАТУТАРНЕ ОДРЕДБЕ

Одредбе важећег Закона у вези питања која обухвата ова Уредба примењиваће се на бази одредаба ове уредбе.

Члан 70

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Ова Уредба ступа на снагу 15. новембра 1999. године.

Члан 71

ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

71.1 Упркос члановима 11 и 12, најкасније две године од ступања на снагу ове уредбе или раније када УППБК утврди да су банке на Косову опремљене да пруже такве услуге, УППБК може да отвара рачуне за улоге по виђењу у својим књигама у корист физичких лица и предузећа, у валути коју сам одреди, било да је она законско средство плаћања или не, да прима и исплаћује новац и да води рачуне и врши плаћања и услуге с тим у вези. УППБК ће до граница уложених износа исплаћивати платне налоге у вези тих рачуна. УППБК неће плаћати камату на такве улоге. За те рачуне важиће они додатни услови које УППБК буде одредио, укључујући и плаћање реалне провизије. Такви рачуни за улоге по виђењу неће бити узимани у обзир за сврхе утврђивања износа капитала и Фонда општих резерви у вези са износом кредитних салда свих рачуна који се воде у књигама УППБК за носиоце рачуна који су приказани у билансу УППБК за крај сваке финансијске године.

71.2 Тридесет дана од дана ступања ове Уредбе на снагу ниједно правно лице не може вршити банкарске послове на Косову ако није предало пријаву за добијање дозволе за обављање банкарских послова од УППБК у складу са овом уредбом.

71.3 На дан ступања на снагу ове уредбе надлежни органи који воде платне трансакције и активности Централне банке на Косову престаће да се баве активностима које се, по мишљењу УППБК-а, мешају са обављањем његових функција.

71.4 Примљена надокнада, или одрицање од такве надокнаде (осим оне која је описана у члану 19) од стране чланова Управног одбора, а у вези са њиховом службом у УППБК-у, мора се писмено обелоданити Специјалном представнику Генералног секретара.

Бернар Кушнер
Специјални представник Генералног секретара